

ἔχων ἡμέρας Τριάκοντα μίαν
ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 9 καὶ ἡ νύξ ὥρας 15

1. † **ΚΥΡΙΑΚΗ ΚΓ΄ (ΙΔ΄ ΛΟΥΚΑ)**. Ναοῦμ τοῦ προφήτου (700 π.Χ.). Φιλαρέτου τοῦ ἐλεήμονος († 792), Θεοκλήτου ἀρχιεπ. Λακεδαιμονίας. Ἦχος πλ. β΄, ἔωθινόν α΄.

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον «Ὡς τῶν ἀποστόλων» κοντάκιον «Τὸν τῆς ἀνδρείας».

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Ὁ προοιμακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

Εἰς τὸ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ», ἀναστάσιμα 7 καὶ τοῦ Μηναίου προσόμοια 3, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον τοῦ ἡχου «Τίς μὴ μακαρίσει σε». Εἴσοδος κ.λπ.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον αὐτῶν «Ὁ ποιητὴς καὶ λυτρωτὴς μου».

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΟΝ «Ἀγγελικαὶ δυνάμεις», Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον «Ὁ τὴν εὐλογημένην».

Εἰς τὸ μεσονυχτικόν. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἡχου «Τρεῖς ὑποστάσεις ὑμνοῦμεν», τὰ τριαδικὰ «Ἄξιον ἐστί», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἡχου «Τῷ ἐκουσίῳ καὶ ζωοποιῷ σου».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὸ ἀπολυτίκιον δὶς (μετὰ τοῦ Δόξα), Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα κατὰ σειρὰν καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἡχου. **ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ** ἔωθινόν (α΄) μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος (μετὰ τῶν εἰρμῶν) καὶ ὁ τοῦ Μηναίου (ἄνευ εἰρμῶν) ἀπὸ γ΄ ὧδης τὸ μεσῶδιον τοῦ Μηναίου κάθισμα καὶ τὸ θεοτοκίον ἀφ΄ ε΄ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμὸι «Χριστὸς γεννᾶται»· «Τὴν τιμιωτέ-
ραν», «[Μεγάλυνον ψυχὴ μου...] Μυστήριον ξένον».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἅγιος Κύριος», τὸ α΄ ἀναστάσιμον
«Τοῖς μαθηταῖς συνέλθωμεν» καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 8, Δόξα, τὸ α΄ ἑωθινὸν
«Εἰς τὸ ὄρος τοῖς μαθηταῖς», Καὶ νῦν, «Ὑπερευλογημένη».
Δοξολογία μεγάλη, «Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος» (ἢ «Σήμερον
σωτηρία»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ συνήθη ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ
μετὰ τῶν μακαρισμῶν τοῦ ἡχοῦ] καὶ τὸ εἰσοδικόν.

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτικά «Ἀγγελικαὶ δυνάμεις»
καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Ἡ παρθένος σήμερον τὸν προαιώ-
νιον Λόγον».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος Κυρ. κγ΄ ἐπιστ., «Ὁ Θεὸς
πλούσιος ὢν ἐν ἐλέει» (Ἐφεσ. β΄ 4-10)· Εὐαγγέλιον: Κυρ. ιδ΄
Λουκᾶ, «Ἐγένετο ἐν τῷ ἐγγίξειν τὸν Ἰησοῦν εἰς Ἱεριχῶ» (Λκ.
ιη΄ 35-43). Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Ἄξιον ἐστίν».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «Αἰνεῖτε»· «Εἶδομεν τὸ φῶς», καὶ τὰ λοιπὰ
τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

2. Δευτέρα. Ἀββακούμ προφήτου (700 π.Χ.). Θεοφίλου ὀσίου
(† 251), Μυρόπης μάρτυρος (δ΄ αἰ.).

Διὰ τὰς ἐν καθημερινῇ ἀκολουθίας μετὰ Παρακλητικῆς
βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις (§§1-32).
Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. κδ΄ ἐβδ. ἐπιστ. (Α΄ Θεσ. β΄ 20-γ΄
8)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ιβ΄ ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. κ΄ 27-44).

3. Τρίτη. Σοφονίου προφήτου (665-605 π.Χ.). Ἀγγελῆ νεομάρ-
τυρος τοῦ Ἀργείου τοῦ ἐν Χίῳ ἀθλήσαντος († 1813).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. κδ΄ ἐβδ. ἐπιστ. (Α΄ Θεσ. γ΄ 9-13)·
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ιβ΄ ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. κα΄ 12-19).

4. Τετάρτη. Βαρθάρα μεγαλομάρτυρος († 306), Ἰωάννου ὀσί-
ου τοῦ Δαμασκηνοῦ († 760). Σεραφεῖμ Φαναρίου ἱερομ. (†
1601).

Εἰς τὴν θ΄. Ἀντὶ ἀπολυτικίου καὶ κοντακίου, τὰ τροπάρια
τῆς ὥρας.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἔχει ἐν τῷ Μηναίῳ. Μετὰ τὰ ἀπόστιχα καὶ τὸ Δόξα τοῦ ἑσπερινοῦ, Καὶ νῦν, «*Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος... μετὰ τοῦ ὀσίου...*» (Παρακλ., ἤχ. πλ. β', Τετ. ἑσπέρας). [Εἰς τὸ μεσονυκτικόν, τὸ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὸν τῆς ἁγίας μετὰ τοῦ θεοτοκίου (ἐὰν ὑπάρχουν εἰς τὸ Μηναῖον)]. Ἀπολυτίκια, τῆς ἁγίας «*Βαρβάραν τὴν ἁγίαν*», Δόξα, τοῦ ἁγίου «*Ὁρθοδοξίας ὁδηγέ*», Καὶ νῦν, «*Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθεὶς*». Εἰς τὸν ὄρθρον κανόνες, ὁ μικρὸς παρακλητικὸς τῆς Θεοτόκου καὶ ὁ ἐν τῷ Μηναίῳ κοινὸς τῶν ἁγίων. Καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ «*Χριστὸς γεννᾶται*». Ἐξαποστειλάρια μετὰ θεοτοκίου καὶ στιχηρὰ εἰς τοὺς αἶνους μετὰ τῶν Δόξα, Καὶ νῦν αὐτῶν, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἁγίας «*Βαρβάραν τὴν ἁγίαν*».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτίκια τῆς ἁγίας, τοῦ ὀσίου καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «*Ἡ παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον*». Ἀπόστολος: τῆς ἁγίας, Πέμ. ιε' ἔβδ. ἐπιστ., «*Πρὸ τοῦ ἔλθειν τὴν πίστιν*» (Γαλ. γ' 23-δ' 5). Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Δευτ. ιε' Ματθ., «*Ἠκολούθει τῷ Ἰησοῦ ὄχλος πολὺς*» (Μρ. ε' 24-34). Κοινωνικὸν «*Εἰς μνημόσυνον*».

Σημείωσις. Ὅπου ἐορτάζεται ἐπισημότερον ἡ ἁγία Βαρβάρα, ἡ ἀκολουθία αὐτῆς ψάλλεται ἐξ ἰδιαίτης φυλλάδος. Ἐὰν τυχὸν τὸ Μηναῖον παραθέτῃ τὴν τάξιν τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ ὄρθρου, ἀναγινώσκειται Εὐαγγέλιον τῆς ἁγίας, Σαβ. ιζ' ἔβδ. Ματθ., «*Ὁμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν*» (Μτθ. κε' 1-13).

5. Πέμπτη. † Σάββα ὀσίου τοῦ ἡγιασμένου († 532). Διογένους μάρτυρος.

«Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἔστι διατεταγμένη ἐν τῷ Μηναίῳ» (Τ.Μ.Ε. 5 Δεκ. §1)

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

Εἰς τὸ «*ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ*» τὰ 3 προσόμοια εἰς 6, Δόξα, «*Τὸ κατ' εἰκόνα, τηρήσας*», Καὶ νῦν, «*Τίς μὴ μακαρίσει σε*».

Εἰσοδος, «*Φῶς ἰλαρόν*», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα.

Εἰς τὰ ἀποστίχα τὰ 3 προσόμοια τοῦ Μηναίου (μὲ στίχους εἰς τὰ δύο τελευταῖα «*Τίμος ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος τοῦ ὀσίου αὐτοῦ*» καὶ «*Μακάριος ἀνὴρ ὁ φοβούμενος τὸν Κύ-*

ριον· ἐν ταῖς ἐντολαῖς αὐτοῦ θελήσει σφόδρα»), Δόξα, «Τῶν μοναστῶν τὰ πλήθη», Καὶ νῦν, «Δέσποινα, πρόσδεξαι» (Παρακλητική, Πέμπτη πρωί, ἤχος πλ. δ΄).

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΟΝ «Ταῖς τῶν δακρῶν σου ῥοαῖς», εἰς μὲν τὸν ἔσπερινὸν καὶ μετὰ τὴν μεγάλην δοξολογίαν ἅπαξ, εἰς δὲ τὸ «Θεὸς Κύριος» δις (μετὰ τοῦ Δόξα), Δόξα, Καὶ νῦν, θεοτοκίον «Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθεῖς».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμὸν τὰ διὰ τὴν λιτὴν ἰδιόμελα τοῦ ὁσίου, τὸ τρισάγιον κ.λπ., ἀπολυτίκιον «Ταῖς τῶν δακρῶν σου ῥοαῖς».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Τὰ καθίσματα, οἱ ἀναβαθμοὶ «Ἐκ νεότητός μου...» καὶ τὰ τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ ὄρθρου, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ τῆς Θεοτόκου «Πολλοῖς συνεχόμενος» (μετὰ τῶν εἰρημῶν) καὶ ὁ τοῦ ὁσίου (ἄνευ τῶν εἰρημῶν).

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ «Χριστὸς γεννᾶται»· «Τὴν τιμωτέραν» καὶ ὁ εἰρμὸς «[Μεγάλυνον, ψυχὴ μου...] Μυστήριον ξένον».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ καὶ οἱ αἶνοι μετὰ τῶν Δόξα, Καὶ νῦν αὐτῶν ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Δοξολογία μεγάλη.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτίκια «Ταῖς τῶν δακρῶν σου ῥοαῖς» καὶ τὸ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Ἡ παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος –μετὰ προκειμένου τοῦ μηνολογίου– τοῦ ὁσίου, Σαβ. κζ΄ ἔβδ. Ἐπιστ., «Ὁ καρπὸς τοῦ Πνεύματος» (Γαλ. ε΄ 22 - ς΄ 2)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, Πέμ. δ΄ ἔβδ. Ματθ., «Πάντα μοι παρεδόθη» (Ματθ. ια΄ 27-30).

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «Εἰς μνημόσυνον», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

6. Παρασκευή. † Νικολάου ἀρχιεπισκόπου Μύρων τῆς Λυκίας τοῦ θαυματουργοῦ († 330).

Ἡ ἑορτάσιμος ἀκολουθία ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ ἄνευ Παρακλητικῆς (τυπικὸν βῆς Δεκ. §§1-3).

Εἰς τὸν ἔσπερινὸν τὰ 4 ἑσπέρια προσόμοια «Μύροις παροικήσας» κ.λπ. εἰς 6. Τὰ διὰ τὴν λιτὴν ἰδιόμελα εἰς τὸ μεσονυκτικόν, ὡς εἴθισται. Τὸ ἀπολυτίκιον «Κανόνα πίστεως» εἰς μὲν τὸν ἔσπερινὸν καὶ μετὰ τὴν μεγάλην δοξολογίαν ἅπαξ,

εἰς δὲ τὸ «Θεὸς Κύριος» δῖς (μετὰ τοῦ Δόξα), καὶ θεοτοκίον «Τὸ ἀπ' αἰῶνος».

Εἰς τὸν ὄρθρον οἱ ἐν τῷ Μηναίῳ κανόνες (μετὰ τῶν εἰρμῶν τοῦ α΄). Καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ «Χριστὸς γεννᾶται». Εἰς τοὺς αἶνους Καὶ νῦν, «Μακαρίζομέν σε» (Παρακλ., ἦχος πλ. α΄, Δευτ. ἐσπέρας). Δοξολογία μεγάλη.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, κοντάκιον «Ἡ παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον». Ἀπόστολος: τοῦ ἱεράρχου, 6 Δεκ., «Πείθεσθε τοῖς ἡγουμένους ὑμῶν» (Ἐβρ. ιγ΄ 17-21)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «Ἔστη ὁ Ἰησοῦς ἐπὶ τόπου πεδινοῦ» (Λκ. ζ΄ 17-23). Κοινωνικὸν «Εἰς μνημόσυνον».

7. Σάββατον. Ἀμβροσίου ἐπισκόπου Μεδιολάνων († 397). Ἀθηνοδώρου μάρτυρος.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ Σαββάτου μετὰ ἀλληλοῦα εἰς τὸν ὄρθρον (βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις §§45-51) καὶ τὰ 8 νεκρώσιμα εὐλογητάρια. Κοντάκια τοῦ Σαββάτου. Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. κδ΄ ἐβδ. ἐπιστ. (Β΄ Κορ. ια΄ 1-6)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ιβ΄ ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιγ΄ 19-29).

8. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΚΔ΄ (Γ΄ ΛΟΥΚΑ). Προεόρτια τῆς συλλήψεως τῆς ἁγίας Ἄννης, Παταπίου ὁσίου (η΄ αἰ.). Σωσθένους, Ἀπολλῶ, Τυχικοῦ κ.λπ. ἐκ τῶν 70 (α΄ αἰ.)· Παρθενίου ὁσίου τοῦ ἐν Χίῳ. Ἦχος βαρὺς, ἐωθινὸν β΄.

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτικά «Ἀπόστολοι, μάρτυρες», Δόξα, «Μνήσθητι, Κύριε»· κοντάκιον «Ὡς ἀπαρχάς».

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Ὁ προοιμακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

Εἰς τὸ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ», ἀναστάσιμα 7 καὶ τὰ 3 πρῶτα προσόμοια τοῦ Μηναίου «Πνευματικὴν νῦν χορείαν» κ.λπ., Δόξα, Καὶ νῦν, «Μήτηρ μὲν ἐγνώσθης».

Εἰσοδος, «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον αὐτῶν «Ὑπὸ τὴν σὴν, δέσποινα, σκέπην».

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΟΝ «Κατέλυσας τῷ σταυρῷ σου», Δόξα, Καὶ νῦν, «Ὡς τῆς ἡμῶν ἀναστάσεως».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἡχου «Ἄνοιξόν μου τὸ στόμα», τὰ τριαδικὰ

«Ἄξιον ἑστί», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου «Ὁ ἡμετέραν μορφὴν».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὸ ἀπολυτίκιον «Κατέλυσας τῷ σταυρῷ σου», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «Ὡς τῆς ἡμῶν ἀναστάσεως». [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα κατὰ σειρὰν καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκειμένον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (β΄) μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος (μετὰ τῶν εἰρωμῶν) εἰς 4 καὶ ὁ πρῶτος τοῦ Μηναίου (ὄν κοινὸς τῶν προεορτίων καὶ τοῦ ἁγίου) εἰς 6· ἀπὸ γ΄ ὥδῃς τὰ μεσώδια καθίσματα τοῦ Μηναίου· ἀφ΄ ε΄ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «Χριστὸς γεννᾶται»· «Τὴν τιμιωτέραν», «[Μεγάλυνον, ψυχὴ μου...] Μυστήριον ξένον».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἅγιος Κύριος», τὸ β΄ ἀναστάσιμον «Τὸν λίθον θεωρήσασαι» καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ «Ἄγγελος μὲν ἐκόμισεν».

Εἰς τοὺς Αἰνοὺς στιχηρὰ ἀναστάσιμα 8, Δόξα, τὸ β΄ ἑωθινὸν «Μετὰ μύρων», Καὶ νῦν, «ὑπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος» (ἢ «Σήμερον σωτηρία»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ μετὰ τῶν μακαρισμῶν τοῦ ἤχου].

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕἰΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια «Κατέλυσας τῷ σταυρῷ σου» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Ἡ παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: Κυρ. κδ΄ ἐπιστ., «Χριστὸς ἐστὶν ἡ εἰρήνη ἡμῶν» (Ἐφεσ. β΄ 14-22)· Εὐαγγέλιον: Κυρ. ι΄ Λουκᾶ, «Ἦν διδάσκων ὁ Ἰησοῦς ἐν μιᾷ τῶν συναγωγῶν» (Λκ. ιγ΄ 10-17).

«Ἄξιον ἑστί». «Αἰνεῖτε»· «Εἶδομεν τὸ φῶς», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

9. Δευτέρα. Ἡ σύλληψις τῆς ἁγίας Ἄννης τῆς μητρὸς τῆς Θεοτόκου· ἀνάμνησις τῶν ἐγκαινίων τοῦ ἐν Κύπρῳ ἱ. ναοῦ τοῦ ἁγ.

Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου (ἐν ἔτει 1091). Ἄννης τῆς μητρὸς Σαμουήλ τοῦ προφήτου (1160 π.Χ.).

Ἡ ἀκολουθία τοῦ Μηναίου, ἐορτάσιμος οὔσα, ψάλλεται ἄνευ Παρακλητικῆς. Εἰς τὸν ἑσπερινὸν γίνεται εἴσοδος. Εἰς τὸν ὄρθρον (ἄνευ πολυελέου) τὰ καθίσματα τῆς α΄ στιχολογίας ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, εἶτα τὸ τῆς β΄ στιχολ. «Ἀδάμ, ἀνακαινίσθητι» (ἄπαξ), Δόξα, Καὶ νῦν, «Ἀναβόησον, Δαβὶδ»· καταβασαίαι οἱ εἰρμοὶ «Χριστὸς γεννᾶται»· «Τὴν τιμιωτέραν»· αἶνοι καὶ δοξολογία μεγάλη. Εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον τῆς ἁγίας «Ἐορτάζει σήμερον»· Ἀπόστολος –μετὰ προκειμένου τῆς 4ης Δεκ.– τῆς ἁγίας, 23 Σεπτ., «Ἀβραὰμ δύο υἱοὺς ἔσχεν» (Γαλ. δ΄ 22-27)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Σαβ. ς΄ ἔβδ. Λουκᾶ, «Οὐδεὶς λύχνον ἄψαξ» (Λκ. η΄ 16-21)· κοινωνικὸν «Ἀγαλλιᾶσθε, δίκαιοι».

10. Τρίτη. Μηνᾶ τοῦ καλλικελάδου τοῦ Ἀθηναίου (γ΄ αἰ.), Ἐρ-μογένους, Εὐγράφου μαρτύρων.

Διὰ τὰς ἐν καθημερινῇ ἀκολουθίας μετὰ Παρακλητικῆς βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις (§§1-30). Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. κε΄ ἔβδ. ἐπιστ. (Β΄ Θεσ. α΄ 10-β΄ 2)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ιγ΄ ἔβδ. Λουκᾶ (Μρ. η΄ 22-26).

11. Τετάρτη. Δανιὴλ ὀσίου τοῦ στυλίτου. Λουκᾶ τοῦ νέου († 980).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. κε΄ ἔβδ. ἐπιστ. (Β΄ Θεσ. β΄ 1-12)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ιγ΄ ἔβδ. Λουκᾶ (Μρ. η΄ 30-34).

12. Πέμπτη. † Σπυρίδωνος Τριμυθοῦντος τοῦ θαυματουργοῦ († 348). Ἰωάννου ὀσίου, ἐπισκόπου Ζιχνῶν († 1333).

«Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἔστι διατεταγμένη ἐν τῷ Μηναίῳ» (Τ.Μ.Ε. 12 Δεκ. §1). Τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Τὸ ἀπολυτίκιον «Τῆς συνόδου τῆς πρώτης» εἰς μὲν τὸν ἑσπερινὸν καὶ μετὰ τὴν μεγάλην δοξολογίαν ἄπαξ, εἰς δὲ τὸ «Θεὸς Κύριος» δις (μετὰ τοῦ Δόξα), καὶ θεοτοκίον «Τοῦ Γαβριὴλ». Εὐαγγέλιον ὄρθρου: τοῦ ἱεράρχου, Νοεμ. 13, «Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν» (Ἰω. ι΄ 1-9). Κανόνες, ὁ τῆς Θεοτόκου (τῆς μικρᾶς Παρακλήσεως) μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ ὁ τοῦ ἱεράρχου ἄνευ εἰρμῶν. Καταβασαίαι οἱ εἰρμοὶ «Χριστὸς γεν-

νάται». Εἰς τὴν λειτουργίαν, κοντάκιον «*Ἡ παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον*». Ἀπόστολος: τοῦ ἱεράρχου, Κυρ. κς' ἐπιστ., «*Ὡς τέκνα φωτὸς περιπατεῖτε*» (Ἐφεσ. ε' 8-19). Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Νοεμ. 13, «*Ἐγὼ εἰμι ἡ θύρα*» (Ἰω. ι' 9-16). Κοινωνικὸν «*Εἰς μνημόσυνον*».

- 13. Παρασκευή.** Εὐστρατίου, Αὐξεντίου, Εὐγενίου, Μαρδαρίου καὶ Ὁρέστου τῶν μαρτ. (δ' αἰ.). Λουκίας μάρτυρος († 304).
Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. κε' ἔβδ. ἐπιστ. (Β' Θεσ. γ' 6-18).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ιγ' ἔβδομ. Λουκᾶ (Μρ. θ' 33-41).

- 14. Σάββατον.** Θύρσου, Ἀπολλωνίου, Ἀρριανοῦ καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς μαρτύρων († 286-287).

Ἡ ἀκολουθία τοῦ Σαββάτου μετ' ἀλληλουκία εἰς τὸν ὄρθρον (βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις §§45-51) καὶ τὰ 8 νεκρώσιμα εὐλογητάρια. Κοντάκια τοῦ Σαββάτου. Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. κε' ἔβδ. ἐπιστ. (Γαλ. α' 3-10). Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ιγ' ἔβδ. Ματθ. (Ματθ. κβ' 15-22).

- 15. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΚΕ' (ΙΑ' ΛΟΥΚΑ).** «Τῶν ἁγίων προπατόρων». Ἐλευθερίου ἱερομάρτυρος καὶ τῆς μητρὸς αὐτοῦ Ἀνθίας (β' αἰ.) ἤχος πλ. δ', ἐωθινὸν γ' (τυπικὸν 15ης Δεκεμβρίου §2 καὶ 12ης Δεκεμ. §§2-4).

Τὴν ἀκολουθίαν τῶν προπατόρων ζητεῖ μετὰ τὴν 10ην Δεκεμβρίου.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτικά «*Ἀπόστολοι, μάρτυρες*», Δόξα, «*Μνήσθητι, Κύριε*» κοντάκιον «*Ὡς ἀπαρχάς*».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

Εἰς τὸ «*ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ*», ἀναστάσιμα 4, τῶν προπατόρων προσόμοια 3 καὶ τοῦ ἁγίου ἕτερα 3, Δόξα, «*Τοὺς πρὸ τοῦ νόμου πατέρας*», Καὶ νῦν, «*Ὁ βασιλεὺς τῶν οὐρανῶν*».

Εἰσοδος, «*Φῶς ἰλαρόν*», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀποστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τοῦ ἱερομάρτυρος «*Τῆς ἱεραρχίας σου, ὅσιε*», Καὶ νῦν, «*Τῶν προπατόρων τὸ σύστημα*».

Ἀπολυτικά «*Ἐξ ὕψους κατήλθες*», Δόξα, «*Ἱερῶν ποδήρει*», Καὶ νῦν, «*Ἐν πίστει τοὺς προπάτορας*».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου «*Τῷ τρισηλίῳ βασιλεῖ*», τὰ τριαδικὰ «*Ἄξιον ἔστί*», τρισάγιον κ.λπ. καὶ τὸ ἀπολυτίκιον «*Ἐν πίστει τοὺς προπάτορας*».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια ὡς προεγράφησαν. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α΄ στιχολογίας μὲ θεοτοκίον «*Ὁ δι΄ ἡμᾶς γεννηθεὶς*», καὶ τὰ τῆς β΄ στιχολογίας μὲ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν. Εὐλόγητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (γ΄) μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος, ὁ τῶν προπατόρων «*Πατράσιν αἶνον προσάξωμεν*», καὶ ὁ α΄ τοῦ ἁγίου ἀπὸ γ΄ ὥδῆς ἢ ὑπακοή «*Εἰς δρόσον τοῖς παισὶ*» καὶ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου· ἀφ΄ ε΄ τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τῶν προπατόρων καὶ τὰ συναξάρια τῆς 15ης Δεκ. καὶ τῆς Κυριακῆς τῶν προπατόρων.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ «*Χριστὸς γεννᾶται*»· «*Τὴν τιμιωτέραν*», καὶ ὁ εἰρμὸς «*[Μεγάλυνον, ψυχὴ μου...] Μυστήριον ξένον*».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «*Ἅγιος Κύριος*», τὸ γ΄ ἀναστάσιμον «*Ὅτι Χριστὸς ἐγγήγερται*», τῶν προπατόρων «*Πατέρων μνήμην σήμερον*», τοῦ ἁγίου «*Χριστῷ προσήγαγες, πάτερ*» καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ «*Καὶ σὲ μεσίτριαν, κόρη*».

Εἰς τοὺς Αἰνοὺς ἀναστάσιμα 2, τῶν προπατόρων προσόμοια 3 «*Πάντες τὴν τῶν σεπτῶν*» κ.λπ. καὶ τοῦ ἁγίου ἕτερα 3, εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα α) «*Οἱ ἱερεῖς σου, Κύριε, ἐνδύσονται δικαιοσύνην καὶ οἱ ὄσιοί σου ἀγαλλιᾶσονται*», β) «*Δίκαιος ὡς φοῖνιξ ἀνθήσει καὶ ὡσεὶ κέδρος ἢ ἐν τῷ Λιβάνῳ πληθυνθήσεται*», Δόξα, τῶν προπατόρων «*Δεῦτε ἅπαντες πιστῶς*», Καὶ νῦν, «*Ἐπευλογημένη*». Δοξολογία μεγάλη, «*Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος*» (ἢ «*Σήμερον σωτηρία*»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἤχου εἰς 4 καὶ 4 ἐκ τῆς ε΄ ὥδῆς τοῦ κανόνος τῶν προπατόρων].

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια «Ἐξ ὕψους κατήλθες», «Ἐν πίστει τοὺς προπάτορας», «Ἱερῶν ποδήρει» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Ἡ παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: –μετὰ τοῦ ἐν τῷ μηνολογίῳ προκειμένου– τοῦ ἱερομάρτυρος, 15 Δεκ., «Μὴ ἐπαισχυνθῆς τὸ μαρτύριον» (Β΄ Τιμ. α΄ 8-18)· Εὐαγγέλιον: Κυρ. ια΄ Λουκᾶ, «Ἀνθρώπος τις ἐποίησε δεῖπνον μέγα» (Λκ. ιδ΄ 16-24).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Ἄξιον ἐστίν».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «Αἰνεῖτε»· «Εἶδομεν τὸ φῶς», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

- 16. Δευτέρα.** Ἀγγαίου προφήτου (500 π.Χ.). Θεοφανοῦς βασιλείσης († 894), Μοδέστου ἀρχιεπ. Ἱεροσολύμων († 634).

Διὰ τὰς ἐν καθημερινῇ ἀκολουθίας μετὰ Παρακλητικῆς βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις (§§1-30). Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. κς΄ ἐβδ. ἐπιστ. (Α΄ Τιμ. α΄ 1-7)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ιδ΄ ἐβδ. Λουκᾶ (Μρ. θ΄ 42-ι΄ 1).

Σημείωσις. Εἰς τοὺς γεραίροντας τὸν ἅγιον Μόδεστον ναοὺς ἡ ἐορτάσιμος αὐτοῦ ἀκολουθία (ἢ τις εὐρίσκεται ἐν ἰδιαιτέρῳ φυλλάδι ἢ ἐν τέλει τοῦ Μηναίου) ψάλλεται ἄνευ Παρακλητικῆς· ἡ δὲ τοῦ Μηναίου καταλιμπάνεται (ψαλλομένη ἐν τοῖς ἀποδείπνοις).

- 17. Τρίτη.** Δανιὴλ τοῦ προφήτου (560 π.Χ.) καὶ τῶν ἁγίων τριῶν παίδων Ἀνανίου, Ἀζαρίου καὶ Μισαήλ. Διονυσίου Αἰγίνης τοῦ θαυματουργοῦ († 1624) τοῦ ἐν Ζακύνθῳ.

Ἀπόστολος: προφήτου, α΄ Κυρ. ἐπιστ. (ἁγ. Πάντων) (Ἐβρ. ια΄ 33-ιβ΄ 2)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ιδ΄ Λουκᾶ (Μρ. ι΄ 2-12). Κοινωνικὸν εἰς προφήτας «Ἀγαλλιᾶσθε, δίκαιοι».

Σημείωσις. Εἰς τοὺς γεραίροντας τὸν ἅγιον Διονύσιον ναοὺς ψάλλεται ἡ ἐορτάσιμος αὐτοῦ ἀκολουθία (ἢ τις εὐρίσκεται ἐν ἰδιαιτέρῳ φυλλάδι ἢ ἐν τέλει τοῦ Μηναίου), ἐν δὲ τῇ λειτουργίᾳ τὸ προεόρτιον κοντάκιον καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ ἱεράρχου, ᾧ ζῆτει Νοεμβρίου 13η. Ἡ δὲ ἀκολουθία τοῦ προφήτου καὶ τῶν τριῶν νέων καταλιμπάνεται.

- 18. Τετάρτη.** Σεβαστιανοῦ, Ζωῆς κ.λπ. μαρτύρων († 287).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. κς΄ ἐβδ. ἐπιστ. (Α΄ Τιμ. α΄ 18-20, β΄ 8-15)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ιδ΄ ἐβδ. Λουκᾶ (Μρ. ι΄ 11-16).

19. Πέμπτη. Βονιφατίου μάρτυρος († 290). Ἄρεως († 308), Εὐτυχίου καὶ Θεσσαλονίκης μαρτύρων.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. κς' ἔβδ. ἐπιστ. (Α' Τιμ. γ' 1-13)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ιδ' ἔβδ. Λουκᾶ (Μρ. ι' 17-28).

20. Παρασκευή. Προεόρτια τῶν Χριστουγέννων. Ἰγνατίου ἱερομάρτυρος τοῦ Θεοφόρου († 107). Φιλογονίου ἐπισκόπου Ἀντιοχείας († 323), Ἰωάννου νεομάρτυρος ἐκ Θάσου († 1652).

Εἰδήσεις. 1. Ἀπὸ σήμερον εἰσέρχονται εἰς πάσας τὰς τακτικὰς ἀκολουθίας οἱ ἐν τῷ Μηναίῳ προεόρτιοι ὕμνοι τῶν Χριστουγέννων, οἳ τινες καὶ ἀναπληροῦν ἐν ταῖς καθημεριναῖς τοὺς ὕμνους τῆς Παρακλητικῆς, ἡ ὁποία σχολάζει μέχρι τῆς 14ης Ἰανουαρίου, πλὴν τῶν Κυριακῶν.

2. Διὰ τὰς ἀκολουθίας τῶν προεορτιῶν καθημερινῶν βλέπε ἔμπροσθεν, εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις (§§52-63).

3. Εἰς τοὺς ἑσπερινούς τῶν προεορτιῶν καθημερινῶν ψάλλονται μετὰ τὸ «Νῦν ἀπολύεις» οἱ διὰ τὰ ἀπόδειπνα κανόνες τοῦ Μηναίου (Τ.Μ.Ε. Δεκ. 25 §23), μεθ' οὓς λέγεται τὸ τρισάγιον.

4. Ἔως τῆς 24ης Δεκεμβρίου, ὅπου ἐὰν ψαλῆ ἑόρτιος ἀκολουθία, ψάλλονται καταβασίαι «Χριστὸς γεννάται», εἰς δὲ τὴν θ. λειτουργίαν (καὶ εἰς τὰς ὥρας μετὰ τὸ τρισάγιον) ψάλλεται τὸ κοντάκιον «Ἡ παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον».

Ἡ ἀκολουθία ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Εἰς τὸν ἑσπερινὸν ἄνευ εἰσόδου μετὰ τὸ «Νῦν ἀπολύεις» ψάλλεται τὸ τριψῆδιον «Ἡ ἀπόρητος Λόγου Θεοῦ κατάβασις». Εἰς τὸν ὄρθρον ἄνευ καταβασιῶν, ἀλλ' ἀπὸ γ', ς', η' καὶ θ' ὤδῃς οἱ εἰρμοὶ τῶν ὠδῶν αὐτῶν ἄνευ δοξολογίας μεγάλης. Εἰς τὴν λειτουργίαν Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. κς' ἔβδ. ἐπιστ. (Α' Τιμ. δ' 4-8, 16)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ιδ' ἔβδ. Λουκᾶ (Μρ. ι' 24-32)· κοινωνικὸν «Εἰς μνημόσυνον».

21. Σάββατον πρὸ τῶν Χριστουγέννων. Ἰουλιανῆς καὶ τῶν σὺν αὐτῇ 500 μαρτύρων († 304). Θεμιστοκλέους μάρτυρος († 251).

Ἡ ἀκολουθία κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ τάξιν. Εἰς τὴν λειτουργίαν, ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τῶν καθημερινῶν ἀπολυτικά μετὰ τὴν εἴσοδον «Ἐτοιμάζου, Βηθλεέμ», «Ἡ ἀμνάς σου, Ἰησοῦ» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Ἡ παρθένος σήμερον τὸν

προαιώνιον Λόγον»· Απόστολος: –μετά τοῦ προκειμένου τῆς ἡμέρας– Σαβ. πρὸ Χριστοῦ γεννήσεως, Σαβ. κς' ἔβδ. ἐπιστ. (Γαλ. γ' 8-12)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Σαβ. ιβ' ἔβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιγ' 19-29). Κοινωνικὸν «Ἀγαλλιᾶσθε, δίκαιοι».

22. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΠΡΟ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΟΥ ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ. «Μνήμη πάντων τῶν ἀπ' αἰῶνος Θεῶ εὐαρεστησάντων ἀπὸ Ἀδάμ ἄχρις Ἰωσήφ τοῦ μνήστορος τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου· ὁμοίως καὶ τῶν προφητῶν καὶ προφητῶν, ἐξαιρέτως δὲ τοῦ προφήτου Δανιήλ (560 π.Χ.) καὶ τῶν ἁγίων τριῶν παιδῶν». Ἀναστασίας μεγαλομάρτυρος τῆς φαρμακολυτρίας († 304). Χρυσογόνου καὶ Θεοδότῃς μαρτύρων. Ἦχος α', ἑωθινὸν δ' (τυπικὸν Κυριακῆς πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως, περίπτωσις β' §§4-6).

Ὁ ἥλιος εἰσέρχεται εἰς τὸν Αἰγόκερω. Ἀρχὴ τοῦ χειμῶνος.

Τὴν ἀκολουθίαν τῆς Κυριακῆς πρὸ τῆς Χριστοῦ γεννήσεως ζήτηί ἐν τῷ Μηναίῳ μετὰ τὴν 17ην Δεκεμβρίου.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκια «Ἐτοιμάζου, Βηθλεέμ», Δόξα, «Ἡ ἀμνάς σου, Ἰησοῦ»· κοντάκιον «Ἡ παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

Εἰς τὸ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ» ἀναστάσιμα 4, προσόμοια προεόρτια 3 «Παρθένε πανάμωμε Θεοῦ» κ.λπ. καὶ τῶν πατέρων 3 «Τὰ τῶν πατέρων σήμερον, πιστοί» κ.λπ., Δόξα, «Δανιήλ ἀνὴρ ἐπιθυμῶν», Καὶ νῦν, «Τὴν παγκόσμιον δόξαν».

Εἰσοδος, «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἐν τῷ Μηναίῳ ἀναγνώσματα τῆς Κυριακῆς.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, «Χαίρετε, προφήται τίμοι», Καὶ νῦν, «Ἰδοὺ καιρὸς ἤγγικεν».

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «Τοῦ λίθου σφραγισθέντος», Δόξα, «Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως κατορθώματα», Καὶ νῦν, «Ἐτοιμάζου, Βηθλεέμ».

Εἰς τὸ μεσονυχτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, Δόξα, τὸ διὰ τὴν λιτὴν ἰδιόμελον «Βολίδες ἀστράπτοντες», Καὶ νῦν, προεόρτιον «Ἄκουε, οὐρανέ»· τὰ τριαδικὰ «Ἄξιον ἐστί», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον «Ἐτοιμάζου, Βηθλεέμ».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἔσπερινῷ ἀπολυτίκῳ. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ ἀνὰ δύο ἀναστάσιμα, εἰς δὲ τὸ Καὶ νῦν αὐτῶν ἀντὶ θεοτοκίων ἀνὰ ἓν προεόρτιον [*«Ἐνθέως εὐφραίνεται», «Τὴν παρθένον κύουσαν»* (22ας Δεκ.)]. Εὐλογητάρια. Ἦ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (δ΄) μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΩΝ μόνον ὁ τῶν πατέρων «*Κύματι θαλάσσης»*, μετὰ δὲ τὸν εἰρμὸν ἐκάστης ὥδης τὸ ἀναστάσιμον τροπάριον μὲ στίχον «*Δόξα τῇ ἀγία ἀναστάσει σου, Κύριε»*, τὰ ἐπόμενα μὲ στίχον «*Ἅγιοι τοῦ Θεοῦ»*, καὶ εἰς τὰ δύο τελευταῖα Δόξα, Καὶ νῦν ἀπὸ γ΄ ὥδης ἡ ὑπακοή «*Ἄγγελος παιδῶν ἐδρόσισε»* καὶ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου χῦμα· ἀφ΄ ε΄ τὸ προεόρτιον τῆς Κυριακῆς κοντάκιον «*Εὐφραίνου, Βηθλεέμ»* μετὰ τοῦ οἴκου αὐτοῦ «*Τῆς σῆς, παρθένε, κηίσεως»*, τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας καὶ τὸ ὑπόμνημα τῆς Κυριακῆς πρὸ τῶν Χριστουγέννων.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «*Χριστὸς γεννᾶται· «Τὴν τιμιωτέραν», «[Μεγάλυνον, ψυχὴ μου...] Μυστήριον ξένον»*.

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «*Ἅγιος Κύριος»*, τὸ δ΄ ἀναστάσιμον «*Ταῖς ἀρεταῖς ἀστράψαντες»*, τὸ τῶν πατέρων «*Πατριαρχῶν οἱ πρόκριτοι»* καὶ τὸ προεόρτιον «*Εὐφραίνου, Βηθλεέμ»*.

Εἰς τοὺς Αἰνοὺς στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ τῶν πατέρων προσόμοια 3 «*Ἄρὸν σου τὴν φωνήν»* κ.λπ. εἰς 4 –εἰς τοὺς πρὸ αὐτῶν στίχους τὰ δύο τελευταῖα–, Δόξα, «*Τῶν νομικῶν διδαγμάτων»*, Καὶ νῦν, «*Ἐπερευλογημένη»*. Δοξολογία μεγάλη, «*Σήμερον σωτηρία»*.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς 4 ἀναστάσιμα τροπάρια τοῦ ἤχου καὶ 4 ἐκ τῆς ε΄ ὥδης τοῦ κανόνος τῶν πατέρων].

ΜΕΤΑ ΤΗΝ Εἰσοδὸν ἀπολυτίκια «*Τοῦ λίθου σφραγισθέντος»*, «*Ἐτοιμάζου, Βηθλεέμ»*, «*Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως κατορθώματα»* καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «*Ἦ παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον»*.

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: Κυρ. πρὸ τῶν Χριστουγέννων, «*Πίστει παρώκησεν Ἀβραάμ»* (Ἐβρ. ια΄ 9-10, 32-40)·

Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «*Βίβλος γενέσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ*» (Μτθ. α' 1-25). Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «*Ἄξιον ἐστίν*».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «*Αἰνεῖτε*», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

23. Δευτέρα. Τῶν ἐν Κρήτῃ δέκα μαρτύρων († γ' αἰ.). Τὰ ἐγκαί-
νια τῆς ἀγίας τοῦ Χριστοῦ μεγάλης Ἐκκλησίας, ἦτοι τῆς ἀγίας
τοῦ Θεοῦ Σοφίας ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. κζ' ἐβδ. ἐπιστ. (Α' Τιμ. ε' 1-10)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ιε' ἐβδ. Λουκᾶ (Μρ. ι' 46-52).

24. Τρίτη. Εὐγενίας ὀσιομάρτυρος († 262) καὶ Φιλίππου μάρτυ-
ρος τοῦ πατρὸς αὐτῆς, Βασιίλας καὶ Ἀχαϊκοῦ μαρτύρων.

Ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηνιαίῳ
τάξιν.

Εἰς τὸν ἑσπερινὸν μετὰ τὸ «*Νῦν ἀπολύεις*» συνάπτεται ὁ
κανὼν τοῦ ἀποδείπνου «*Ἀρχων ἐξ Ἰούδα*» (μετὰ τῶν εἰρημῶν
αὐτοῦ). Εἶτα τρισάγιον κ.λπ., τὸ ἀπολυτίκιον «*Ἀπεγράφετο
ποτέ*» (ἄπαξ), ἡ συνήθης ἐκτενής (ὡς μὴ γενομένης εἰσόδου)
καὶ ἡ συνήθης ἀπόλυσις.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὸ ἀπολυτίκιον
«*Ἀπεγράφετο ποτέ*» δῖς (μετὰ τοῦ Δόξα, Καὶ νῦν), ἡ δὲ λοιπὴ
ἀκολουθία ἄνευ καταβασίων, ἀλλὰ μόνον οἱ εἰρμοὶ τῆς γ' καὶ
τῆς ς' ᾠδῆς εἰς τὴν τάξιν αὐτῶν· εἰς τὸ «*Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦ-
μεν*» ὁ εἰρμὸς τῆς η' ᾠδῆς «*Τὸν ἐν καμίνῳ τοῦ πυρός*»· «*Τὴν
τιμιωτέραν*», ὁ εἰρμὸς τῆς θ' ᾠδῆς «*Ἀνάρχου γεννήτορος*»
καὶ τὸ «*Ἄξιον ἐστίν*»· εἰς τὰ ἐξαποστειλάρια καὶ τοὺς αἶνους,
ὡς ἐν τῷ Μηνιαίῳ· «*Σοὶ δόξα πρέπει*» καὶ ἡ δοξολογία χῦμα·
εἰς τὸν στίχον τῶν αἰῶν ἅπαντα ὡς ἐν τῷ Μηνιαίῳ· «*Ἀγαθὸν
τὸ ἐξομολογεῖσθαι*», τρισάγιον κ.λπ., τὸ ἀπολυτίκιον «*Ἀπε-
γράφετο ποτέ*» καὶ ἡ (μεγ.) ἀπόλυσις. Ἐν συνεχείᾳ ψάλλονται
αἱ

Μεγάλαι ὥραι (τυπικὸν 25ης Δεκεμβρίου, περίπτωσις α'
§§2-5). Εἰς τὴν α' ὥραν «*Εὐλογητὸς ὁ Θεός*», [*«Δόξα σοι, ὁ
Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι», «Βασιλεῦ οὐράνιε»*,] τρισάγιον κ.λπ.,
αἱ δὲ λοιπαὶ ὥραι ἄρχονται ἀπὸ τοῦ «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν*»,
καθὼς ἐπισυνάπτονται εὐθὺς μετὰ τὴν εὐχὴν τῆς προηγουμέ-

νης ώρας. Ἡ ἀκολουθία αὐτῶν ὡς ἔχει εἰς τὸ Μηναιῖον. Ἐν ᾧ ψάλλονται τὰ ἰδιόμελα τῆς γ', τῆς ς' καὶ τῆς θ' ώρας, ὁ διάκονος (ἢ ὁ ἱερεὺς φέρων ἐπιτραχήλιον καὶ φελώνιον) θυμιᾷ [προπορευομένου λαμπαδούχου] τὸν ναὸν καὶ τὸν λαὸν μετὰ θυμιατοῦ (κατζίου).

ᾠδα θ'. Μετὰ τὰ δύο πρῶτα ἰδιόμελα τῆς ώρας ὁ α' χορὸς ψάλλει Δόξα Πατρὶ, ὁ β' Καὶ νῦν, καὶ ὁ κανονάρχης ἰστάμενος εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ ἀναγινώσκει –κατὰ στίχον– «εὐλαβῶς καὶ κατὰ τὸ ὕφος τοῦ Εὐαγγελίου» τὸ ἰδιόμελον «*Σήμερον γεννᾶται ἐκ Παρθένου*» (τὸν μὲν πρῶτον τοῦτον στίχον λέγει τρίς, καὶ συνεχίζει τοὺς λοιποὺς «*Ῥάκει καθάπερ βροτὸς*» κ.λπ. ἀνὰ μίαν μέχρι τοῦ «*Προσκυνοῦμέν σου τὴν γένναν, Χριστέ*», ὃ περ ἐπαναλαμβάνει τρίς, τὸ δὲ «*Δεῖξον ἡμῖν*» ἅπαξ)· εἶτα οἱ χοροὶ ψάλλουν τοῦτο ἐναλλάξ κατὰ στίχον, μεθ' ὃ ἡ Προφητεία, ὁ Ἀπόστολος, τὸ Εὐαγγέλιον καὶ τὰ λοιπά. Μετὰ τὴν εὐχὴν «*Δέσποτα Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ*» [συνήθως παραλείπονται ἐν ταῖς ἐνορῖαις τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοί, καὶ] λέγεται εὐθύς ἡ (μικρὰ) ἀπόλυσις. Ἐν συνεχείᾳ

Ὁ μέγας ἑσπερινὸς τῆς ἑορτῆς τῶν Χριστουγέννων μετὰ τῆς θ. λειτουργίας τοῦ μεγάλου Βασιλείου.

«*Εὐλογημένη ἡ βασιλεία*», ὁ προοιμιακός, ἡ μεγάλη συναπτή.

Εἰς τὸ «*ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ*» στιχηρὰ ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς 4 «*Δεῦτε ἀγαλλιασώμεθα τῷ Κυρίῳ*» κ.τ.λ. εἰς 6, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἕτερον ἰδιόμελον «*Αὐγούστου μοναρχήσαντος ἐπὶ τῆς γῆς*».

Εἰσοδος μετὰ τοῦ Εὐαγγελίου, «*Φῶς ἰλαρόν*», καὶ εὐθύς ἀναγινώσκονται τὰ

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Τὸ α' ἀνάγνωσμα «*Ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεός*»· εἶτα ὁ α' χορὸς τὸ τροπάριον «*Λαθὼν ἐτέχθης*», τοῦ ὁποίου τὸ ἀκροτελεύτιον «*Καὶ μάγους σοι προσήνεγκε*» ψάλλεται (ἀρχομένου τοῦ β' χοροῦ) μετὰ τῶν στίχων τοῦ πς' (86ου) ψαλμοῦ, ὡς ἐν τῷ Μηναιῳ, Δόξα, Καὶ νῦν, ὁ α' χορὸς τὸ αὐτὸ τροπάριον «*Λαθὼν ἐτέχθης*» ὀλόκληρον. Εἶτα τὸ ζ' ἀνάγνωσμα «*Παιδίον ἐγεννήθη ἡμῖν*»· μετ' αὐτὸ ὁ β' χορὸς τὸ τροπάριον «*Ἀνέτειλας, Χριστέ, ἐκ παρθένου*», τὸ ἀκροτελεύ-

τιον τοῦ ὁποίου «*Μάγους ὀδηγήσας*» ψάλλεται (ἀρχομένου τοῦ α΄ χοροῦ) μετὰ τῶν στίχων τοῦ ἕβ΄ (92ου) ψαλμοῦ, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, Δόξα, Καὶ νῦν, ὁ β΄ χορὸς τὸ αὐτὸ τροπάριον «*Ἀνέτειλας, Χριστέ*» ὀλόκληρον. Εἶτα τὸ η΄ ἀνάγνωσμα «*Προσέθετο Κύριος*», μεθ' ὃ «*Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν*», «*Ὅτι ἅγιος εἶ, ὁ Θεός*» καὶ τὸ τρισάγιον. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ· Ἀπόστολος: τοῦ ἔσπερινοῦ, Σαβ. α΄ ἔβδ. νηστ., «*Πολυμερῶς καὶ πολυτρόπως*» (Ἐβρ. α΄ 1-12)· Εὐαγγέλιον: τῆς γ΄ ὥρας, «*Ἐξῆλθε δόγμα*» (Λκ. β΄ 1-20).

Καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ μεγ. Βασιλείου. Εἰς τὸ Ἐξαίρετως «*Ἐπὶ σοὶ χαίρει*». Κοινωνικὸν «*Αἰνεῖτε*»· «*Εἶδομεν τὸ φῶς*». Ἀπόλυσις «*Ὁ ἐν σπηλαίῳ γεννηθεὶς καὶ ἐν φάτνῃ ἀνακλιθεὶς διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν*».

25. Τετάρτη. † Η ΚΑΤΑ ΣΑΡΚΑ ΓΕΝΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΥ ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ.

Εἰς τὸ μεσονυχτικόν. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς (παραιρεπομένων τῶν πρὸ τῶν δύο τελευταίων ιδιομέλων ὑπαρχόντων στίχων τῆς μικρᾶς δοξολογίας Δόξα, Καὶ νῦν) καὶ ἐν συνεχείᾳ τὰ 3 ιδιόμελα τοῦ στίχου τοῦ ἔσπερινοῦ «*Μέγα καὶ παράδοξον*» κ.λπ., ἄνευ τῶν πρὸ αὐτῶν στίχων, Δόξα, «*Εὐφράνθητι, Ἱερουσαλήμ*», Καὶ νῦν, «*Σπηλαίῳ παρώκησας*», τρισάγιον κ.λπ., τὸ ἀπολυτίκιον «*Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ*».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὸ ἀπολυτίκιον «*Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ*» τρίς. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος «*Αἰνεῖτε τὸ ὄνομα Κυρίου*».]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ τῆς ἑορτῆς κατὰ σειρᾶν· τὸ α΄ ἀντίφωνον τοῦ δ΄ ἤχου, τὸ προκείμενον, Εὐαγγέλιον ὄρθρου, ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα, καὶ τὰ λοιπὰ ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, οἱ δύο τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν εἰρμῶν αὐτῶν («ἄνευ στίχων»), Δόξα, Καὶ νῦν εἰς τὰ δύο τελευταῖα τροπάρια ἐκάστης ᾠδῆς τοῦ β΄ κανόνος· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς ἡ ὑπακοή «*Τὴν ἀπαρχὴν τῶν ἐθνῶν*» χῦμα· ἀφ' ε΄ ᾠδῆς ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ διπλαῖ οἱ εἰρμοὶ «*Χριστὸς γεννᾶται*» καὶ «*Ἔσωσε λαόν*»· (ἀντὶ τοῦ *Τὴν τιμιωτέραν*), ψάλλονται οἱ

είρμοι καὶ τὰ τροπάρια τῆς θ' ᾠδῆς τῶν δύο κανόνων μὲ τὰ ἐν τῷ Μηναίῳ μεγαλυνάρια τῆς ἑορτῆς· εἶτα οἱ δύο εἴρμοι μετὰ τῶν ἀντιστοίχων μεγαλυναρίων «*Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὴν τιμιωτέραν... Μυστήριον ξένον*» καὶ «*Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὴν λυτρωσαμένην... Στέργειν μὲν ἡμᾶς*».

Τὸ ἕξαποστειλᾶριον ἐκ τρίτου, εἰς τοὺς αἴνους τὰ στιχηρὰ τοῦ Μηναίου, δοξολογία μεγάλη, καὶ τὸ ἀπολυτίκιον «*Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ*» ἅπαξ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν ἐφυρνίων αὐτῶν.

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ «*Ἐκ γαστροῦ προῦ ἐωσφόρου ἐγέννησά σε ὄμοσε Κύριος καὶ οὐ μεταμεληθήσεται· σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα, κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὃ ἐκ παρθένου τεχθεῖς, ψάλλοντάς σοι ἀλληλούια*».

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ μόνον τὸ ἀπολυτίκιον «*Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ*» καὶ τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς «*Ἡ παρθένος σήμερον τὸν ὑπερούσιον τίκτει*». Ἀντὶ τρισαγίου «*Ὅσοι εἰς Χριστόν*».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: τῆς ἑορτῆς –μετὰ τοῦ προκειμένου αὐτοῦ–, 25 Δεκ., «*Ὅτε ἦλθε τὸ πλῆρωμα τοῦ χρόνου*» (Γαλ. δ' 4-7)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, 25 Δεκ., «*Τοῦ Ἰησοῦ γεννηθέντος ἐν Βηθλεέμ*» (Μτθ. β' 1-12).

Καθεξῆς ἡ θεία λειτουργία τοῦ ἱ. Χρυσοστόμου. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «*Μεγάλυνον, ψυχὴ μου... Μυστήριον ξένον*».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «*Λύτρωσιν ἀπέστειλε Κύριος τῷ λαῷ αὐτοῦ· ἀλληλούια*»· ἀντὶ τοῦ *Εἶδομεν τὸ φῶς*, «*Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ*» ἅπαξ. Ἀπόλυσις ὡς εἰς τὸν ἑσπερινόν.

Σημειώσεις. Ἀπὸ τῆς σήμερον ἕως τῆς 4ης Ἰανουαρίου (2014) ἐπιτρέπεται κατάλυσις εἰς πάντα.

26. Πέμπτη. † Ἡ συνάξις τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου. Εὐθυμίου Σάρδεων ἱερομάρτυρος τοῦ ὁμολογητοῦ († 840).

Εἵδησις. Εἰς πάσας τὰς μεθεόρτους καθημερινὰς αἱ ἀκολουθίαι ψάλλονται μόνον ἐκ τοῦ Μηναίου (ὄρα ἔμπροσθεν γεν. τυπικὰς διατάξεις §§52-63).

Ἡ ἀκολουθία ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ (τυπικὸν 25ης Δεκ., §§ 9-11, ὑποσημ. 5, καὶ §40).

Εἰς τὸν ἑσπερινὸν μετὰ τὸν προοιμακὸν δὲν γίνεται στιχολογία Ψαλτηρίου. Μετὰ τὴν εἴσοδον κ.λπ., τὸ μέγα προκείμενον «*Τίς θεὸς μέγας*» μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ. Ἀπολυτίκιον «*Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ*» (τὸ αὐτὸ καὶ εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τρίς). Ἀπόλυσις, ὡς χθές. Εἰς τὸ μεσονυκτικὸν μετὰ τὸ τρισάγιον τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς ἅπαξ.

Εἰς τὸν ὄρθρον τὰ καθίσματα τῆς ἑορτῆς «*Δεῦτε ἴδωμεν, πιστοί*», «*Τί θαναμάζεις, Μαριὰμ*» ἐκ δευτέρου· ὁ ν' χῦμα. Κανόνες οἱ δύο τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν εἰρμῶν αὐτῶν, ὡς χθές· ἀπὸ γ' ὥδης τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς «*Ἡ παρθένος σήμερον*» καὶ τὸ μεσῳδιον κάθισμα «*Ἀγαλλιástῳ οὐρανός*» (ὄρα χθές μετὰ τὴν γ' ὥδην)· ἀφ' ς' τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τῆς Θεοτόκου καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασαίαι οἱ εἰρμοὶ μόνον τοῦ ἱαμβικοῦ κανόνος «*Ἔσωσε λαόν*»· ἀντὶ τοῦ *Τὴν τιμιωτέραν*, οἱ εἰρμοὶ καὶ τὰ τροπάρια τῆς θ' ὥδης ἀμφοτέρων τῶν κανόνων τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν μεγαλυναρίων ὡς χθές, καὶ εἶτα «*Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὴν τιμιωτέραν... Στέργειν μὲν ἡμᾶς*». Ἐξαποστειλάριον καὶ αἶνοι ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ (τῇ 26ῃ), δοξολογία μεγάλη, τὸ ἀπολυτίκιον «*Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ*» ἅπαξ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα, εἰσοδικόν, ἀπολυτίκιον καὶ κοντάκιον ὡς χθές· ἀντὶ τρισαγίου «*Ὅσοι εἰς Χριστόν*». Ἀπόστολος· τῆς Θεοτόκου, ς' ὥρας μεγ. Παρασκευῆς, «*Ὁ ἀγιάζων καὶ οἱ ἀγιαζόμενοι*» (Ἐβρ. β' 11-18)· Εὐαγγέλιον· ὁμοίως, θ' ὥρας Χριστουγέννων, «*Ἀναχωρησάντων τῶν μάγων*» (Μτθ. β' 13-23). Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «*Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὴν τιμιωτέραν... Στέργειν μὲν ἡμᾶς*». Κοινωνικὸν «*Λύτρωσιν ἀπέστειλε Κύριος τῷ λαῷ αὐτοῦ· ἀλληλοῦια*»· ἀντὶ τοῦ *Εἶδομεν τὸ φῶς* «*Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ*». Ἀπόλυσις ἢ τῆς ἑορτῆς.

Εἰδήσεις. 1. Ἀπὸ αὔριον ἕως τῆς 30ῆς Δεκ. τῶν κανόνων τοῦ Μηναίου προτάσσονται οἱ τῆς ἑορτῆς· τὴν μὲν 27ην καὶ 29ην ὁ α' κανὼν, τὴν δὲ 28ην καὶ 30ην ὁ β'. Καταβασαίαι, ἐὰν ἐορτάζεται ἄγιος, «*Ἔσωσε λαόν*».

2. Ἔως τῆς 30ῆς Δεκεμβρίου ἀντίφωνα τὰ τῆς ἑορτῆς· εἰσοδικόν «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς ὁ ἐκ παρθένου τεχθεὶς*»· κοντάκιον «*Ἡ παρθένος σήμερον τὸν ὑπερούσιον τίπτει*».

3. *Ἐως τῆς ἀποδόσεως τῆς ἑορτῆς εἰς πάσας τὰς ἀκολουθίας ἀπόλυσις* «Ὁ ἐν σπηλαίῳ γεννηθεὶς καὶ ἐν φάτνῃ ἀνακλιθεὶς διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν».

27. Παρασκευή. † Στεφάνου πρωτομάρτυρος καὶ ἀποστόλου († 34). Θεοδώρου ὀσίου τοῦ γραπτοῦ († 840).

Αἱ ἀκολουθίαι τοῦ πρωτομάρτυρος καὶ τοῦ ὀσίου συμψάλλονται μετὰ τῆς ἀκολουθίας τῆς ἑορτῆς, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Εἰς τὸν ἔσπερινὸν ἄνευ εἰσόδου. Εἰς τὸν ὄρθρον ἄνευ καταβασίων, στιχολογοῦμεν δὲ «*Τὴν τιμιωτέραν*»· μετὰ τοὺς αἶνους παραλείπονται τὰ ἀπόστιχα καὶ ψάλλεται δοξολογία μεγάλη. Εἰς τὴν λειτουργίαν, ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς· εἰσοδικὸν «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἐκ παρθένου τεχθεὶς*». Μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτίκια «*Ἡ γέννησίς σου*», «*Βασιλείον διάδημα*» καὶ τοῦ ναοῦ· κοντάκιον «*Ἡ παρθένος σήμερον τὸν ὑπερούσιον τίκτει*». Τρισάγιον. Ἀπόστολος: τοῦ πρωτομάρτυρος, Δευτ. γ' ἐβδ. Πράξ., «*Στέφανος πλήρης πίστεως καὶ δυνάμεως*» (Πρξ. ζ' 8-ζ' 5, 47-60)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Κυρ. ιγ' Ματθ., «*Ἀνθρωπὸς τις ἦν οἰκοδεσπότης*» (Μτθ. κα' 33-42). «*Ἄξιον ἐστί*». Κοινωνικὸν «*Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν*».

28. Σάββατον μετὰ τὴν Χριστοῦ γέννησιν. Τῶν ἁγίων Δισμυριῶν τῶν ἐν Νικομηδεῖα καέντων μαρτύρων († 302). Γλυκερίου μάρτυρος.

Ἡ ἀκολουθία κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ τάξιν. Ἀπόστολος –μετὰ τοῦ ἐν τῷ μηνολογίῳ προκειμένου αὐτοῦ– Σαββάτου μετὰ τὰ Χριστούγεννα, ζῆτει Σαβ. λδ' ἐβδ. ἐπιστ., «*Τέκνον Τιμόθεε, δίδωκε δικαιοσύνην*» (Α' Τιμ. ζ' 11-16)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Σαβ. μετὰ τὰ Χριστούγεννα, «*Ἠκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ ὄχλοι πολλοί*» (Μτθ. ιβ' 15-21).

29. ΚΥΡΙΑΚΗ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΧΡΙΣΤΟΥ ΓΕΝΝΗΣΙΝ. «Ἰωσήφ τοῦ μνήστορος, Δαυὶδ τοῦ προφητάνακτος καὶ Ἰακώβου τοῦ ἀδελφοθέου». Τῶν ἁγίων νηπίων τῶν ὑπὸ τοῦ Ἡρώδου ἀναιρεθέντων· Μαρκέλλου ὀσίου. Γεωργίου Νικομηδεῖας, ποιητοῦ τῶν κανόνων. Ἦχος β', ἑωθινὸν ε'.

Τυπικόν 25ης Δεκ., περίπτωσις ε' §§41-43· τὰ τῆς Κυριακῆς μετὰ τὴν τοῦ Χριστοῦ γέννησιν βλέπε ἐν τῷ Μηναίῳ μετὰ τὴν 26ην καὶ πρὸ τῆς 27ης Δεκεμβρίου.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «*Ἡ γέννησίς σου*» κοντάκιον «*Ἡ παρθένος σήμερον*».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

Εἰς τὸ «*ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ*», ἀναστάσιμα 4, τῆς ἑορτῆς ἰδιόμελα 3 «*Δεῦτε ἀγαλλιασώμεθα*» κ.λπ. καὶ τῶν θεοπατόρων προσόμοια 3, Δόξα, «*Μνήμην ἐπιτελοῦμεν*», Καὶ νῦν, «*Παρήλθεν ἡ σκιά τοῦ νόμου*». Εἵσοδος κ.λπ.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, «*Ἰερέων μνήμη*», Καὶ νῦν, «*Χορεύουσιν ἄγγελοι*».

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «*Ὅτε κατῆλθες*», Δόξα, τῶν δικαίων «*Εὐαγγελίζου, Ἰωσήφ*», Καὶ νῦν, «*Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ*».

ΑΠΟΛΥΣΙΣ «*Ὁ ἐν σπηλαίῳ γεννηθεὶς καὶ ἐν φάτνῃ ἀνακλιθεὶς διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν καὶ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν Χριστός ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν*».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικὰ «*Ἄξιον ἐστί*», τρισάγιον κ.λπ., ἀπολυτίκιον «*Ἡ γέννησίς σου*».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτικά. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα καὶ ἀνὰ ἕν μεθέορτον (29 Δεκ.) ἀντὶ θεοτοκίων. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ε') μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν εἰρμῶν, καὶ οἱ δύο τῆς Κυριακῆς μετὰ τὰ Χριστούγεννα· ἀπὸ γ' ὥδῃς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου (χῦμα) καὶ ψάλλονται τὰ μεσώδια καθίσματα τῆς Κυρ. μετὰ τὰ Χριστούγεννα «*Πατὴρ ὡς ἀληθῶς*», Δόξα, Καὶ νῦν, «*Χορὸς τῶν προφητῶν*»· ἀφ' ε' τὸ κοντάκιον «*Εὐφροσύνης σήμερον*» μετὰ τοῦ οἴκου αὐτοῦ (Κυρ. μετὰ τὰ Χριστούγεννα), τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας καὶ τὸ ὑπόμνημα τῆς Κυριακῆς.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «*Ἔσωσε λαόν*»· «*Τὴν τιμιωτέραν*», «*[Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὴν τιμιωτέραν...]* Στέργειν μὲν ἡμᾶς».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἅγιος Κύριος», τὸ ε' ἀναστάσιμον «Ἡ ζωὴ καὶ ὁδὸς Χριστός», τὸ τῶν ἁγίων «Σὺν Ἰακώβῳ μέλψομεν» καὶ τῆς ἑορτῆς «Ἐπεσκέψατο ἡμᾶς».

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 4 καὶ τῆς ἑορτῆς 4 «Εὐφραίνεσθε, δίκαιοι» κ.λπ. –εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα α') «Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου· κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου», β') «Ἐκ γαστροῦ πρὸ ἑωσφόρου ἐγέννησά σε· ὤμοσε Κύριος καὶ οὐ μεταμεληθήσεται»-, Δόξα, τὸ ἰδιόμελον τῆς Κυρ. μετὰ τὰ Χριστούγεννα «Αἶμα καὶ πῦρ καὶ ἀτμίδα καπνοῦ», Καὶ νῦν, «Ἐπευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Σήμερον σωτηρία».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν ἐφυμνίων αὐτῶν (ὡς εἰς τὸ Μηναιὸν 25 Δεκ.).

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν...»

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτικά «Ὅτε κατῆλθες», «Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ», «Εὐαγγελίζου Ἰωσήφ», καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Ἡ παρθένος σήμερον». Τρισάγιον.

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: –μετὰ τοῦ ἐν τῷ μηνολογίῳ προκειμένου– Κυρ. μετὰ τὰ Χριστούγεννα, Κυρ. κ' ἐπιστ., «Γνωρίζω ὑμῖν τὸ εὐαγγέλιον» (Γαλ. α' 11-19)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «Ἀναχωρησάντων τῶν μάγων» (Μτθ. β' 13-23).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Ἄξιον ἐστίν».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «Αἰνεῖτε»· «Εἶδομεν τὸ φῶς», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

30. Δευτέρα. Ἄνυσις ὁσιομάρτυρος τῆς ἐν Θεσσαλονίκη († 285-305). Φιλεταῖρου μάρτυρος († 351), Λέοντος ὁσίου ἀρχιμανδριτοῦ, Γεδεῶν ὁσιομάρτυρος τοῦ ἐν Τυρνάβῳ († 1812).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. κη' ἐβδ. ἐπιστ. (Β' Τιμ. β' 20-26)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ιγ' ἐβδ. Ματθ. (Μρ. γ' 6-12).

31. Τρίτη. Ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῶν Χριστουγέννων. Μελάνης ὁσίας τῆς Ῥωμαίας († 449), Ζωπικοῦ ὀρφανοτρόφου (δ' αἰ.).

Ἡ ἀκολουθία ὡς ἐν τῇ κυρία ἡμέρᾳ τῆς ἑορτῆς (25 Δεκεμβρίου) μετὰ τῶν ἐξῆς διαφορῶν:

Εἰς τὸν ἑσπερινὸν μετὰ τὸ δοξαστικὸν τῶν ἑσπερίων γίνεται εἴσοδος, «*Φῶς ἱλαρὸν*» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας. Τὰ ἀναγνώσματα καταλιμπάνονται ὡσαύτως καὶ τὰ ἰδιόμελα τῆς λιτῆς. Ἀπόστιχα τὰ τῆς ἑορτῆς, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, καὶ τὸ ἀπολυτίκιον «*Ἢ γέννησίς σου, Χριστέ*» γ'. Ἀπόλυσις ὡς ἐν τῇ ἑορτῇ.

Εἰς τὸν ὄρθρον δὲν λέγεται τὸ μετὰ τὸν πολυέλεον κάθισμα οὔτε Εὐαγγέλιον· ὅθεν μετὰ τὰ δύο καθίσματα, ὁ ν' ψαλμὸς καὶ εὐθύς οἱ κανόνες· ἀπὸ γ' ᾠδῆς, ἀντὶ τῆς ὑπακοῆς, τὸ μετ' αὐτὴν κάθισμα «*Ἀγαλλιᾶσθω οὐρανός*» δὶς· ἀφ' ε' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἑορτῆς, τὸ συναξάριον τῆς 31ης Δεκεμβρίου. Καταβασίαι διπλαῖ καὶ ἡ θ' ᾠδὴ ὡς ἐν τῇ ἑορτῇ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν ὡς ἐν τῇ ἑορτῇ· ἀπολυτίκιον «*Ἢ γέννησίς σου, Χριστέ*», κοντάκιον «*Ἢ παρθένος σήμερον*». Τρισάγιον. Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. κη' ἔβδ. ἐπιστ. (Β' Τιμ. γ' 16-δ' 4). Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ιγ' ἔβδ. Ματθ. (Μρ. γ' 13-21). Καθεξῆς ἡ θεία λειτουργία τοῦ ἱ. Χρυσοστόμου. Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως*, «*Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὴν τιμιωτέραν... Στέργειν μὲν ἡμᾶς*»· κοινωνικὸν «*Λύτρωσιν ἀπέστειλε Κύριος τῷ λαῷ αὐτοῦ· ἀλληλούια*»· ἀντὶ τοῦ *Εἶδομεν τὸ φῶς* «*Ἢ γέννησίς σου, Χριστέ*». Ἀπόλυσις ἡ τῆς ἑορτῆς.